יום ד', כ"ה בטבת תשע"ו (06 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שופט העליון בדימוס, השופט **יעקב טירקל**, בין יתר תפקידיו היום, משמש יו"ר **הועדה לציון חסידי אומות העולם** מזה מעל ל- 10 שנים. לפני מספר שנים, קהילתנו ("הכיפה", באר שבע), בה הוא חבר (כמו-כן, 2 דיינים ועוד שופט עליון – השופט **ניל הנדל**), הזמינה את השופט טירקל לתת הרצאה על עצם המוסד והשיקולים שהוועדה מפעילה כדי לבחור במועמדים הראויים לעיטור מיוחד זה.

נפלה בחלקי הזכות להציג את השופט, ובדבריי ציינתי כי הופתעתי ללמוד כי כבר קיבלו כ-25,000 איש את המעמד הזה. כשהחל השופט את דבריו, הוא פונה אלי ואומר – היית צריך להיות מופתע כי **רק** 25,000 איש קיבלו... ובכן, לאחרונה, חזר חבר שלי מסיורו הראשון בפולין עם קבוצת תלמידים, ואומר שנראה לו שאכן יש עוד חסידי אומות עולם באירופה שטרם הכרנו אותם. אך הם מסתתרים מתוך פחד שתושבי מדינתם יגלו ש... עזרו להציל יהודים בזמן השואה! חו"ח!

אזי – תופעת שנאת היהודים אינו דבר חדש. כמו פאזות הירח - לפעמים רואים אותה לפעמים לא.

אף את הדרכים שבהן מתמודדים איתה – יהודים ולא-יהודים – נוכל ללמוד מדורות עברו. כאן מדגם מעט...

אפשר להציע כי הכל התחיל בפרשת "**שמות**" שאותה קראנו בתורה בשבת שעברה. בה מצוה הפרעה, "**הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ. הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם-בָּנוּ וְעָלָה מִן-הָאָרֶץ. וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם...** " [שמות א' 9-11]

ובנוסף, הוא גוזר על המתת כל בן יהודי (קודם, אך בהמשך גזר על כל הבנים כולל מצריים) שנולד שישליכו אותו ליאור:

"**וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת-הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל-הָאָבְנָיִם אִם-בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם-בַּת הִוא וָחָיָה.** " [שם שם 16]

אלא – שבשעה זו מתגלית תופעה בלתי-צפויה:

"**וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת-הָאֱלֹקִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת-הַיְלָדִים.** " [שם שם 17]

סירוב פקודה של המלך – מלך שהוא בשר ודם.

המלך האמיתי – מלך מלכי המלכים, הקב"ה - ציווה "**לא תרצח**". את הפקודה הזאת - המיילדות היהודיות מקבלות. "**וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת-הָאֱלֹקִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרַיִם ...** "

00000000000

כמעט 1000 שנה לאחר מכן, בשעה שהמן הרשע כופה את רצונו על תושבי העיר שושן,

"כִּי לֹא-יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

בס"ד

"הדף לתולדותינו"

יום ד', כ"ה בטבת תשע"ו (06 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

" וְכָל-עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר-בְּשַׁעַר הַמֶּלֶךְ כֹּרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְהָמָן כִּי כֵן צִוָּה לוֹ הַמֶּלֶךְ וּמָרְדֳּכַי לֹא יִכְרַע וְלֹא יִשְׁתַּחֲוֶה." [אסתר ג' 2]

האם מרדכי הבין שעל-ידי מעשהו זה הוא עלול לסכן לא רק את עצמו אלא אף את היהודים שצייתו את הציווי של המן? אולי מותר לסכן את עצמו, אך את הציבור כולו???

00000000000

ו-*fast-forward* בעוד כ-200 שנה לימי החשמונאים:

"הַיְהוּדִים הִמְשִׁיכוּ לִחְיוֹת בְּפַחַד מִפְּנֵי הַיְוָנִים עַד שֶׁקָּרָה מִקְרֶה שֶׁשִּׁנָּה הַכֹּל. יוֹם אֶחָד הִגִּיעוּ שְׁלִיחָיו שֶׁל אָנְטִיוֹכוּס אֶל הַכְּפָר הַקָּטָן מוֹדִיעִין. הֵם הֶעֱמִידוּ פֶּסֶל בְּמֶרְכַּז הַכְּפָר וְצִוּוּ עַל מַתִּתְיָהוּ הַחַשְׁמוֹנַאי, רֹאשׁ הַכְּפָר, לְהַקְרִיב קָרְבָּן לַפֶּסֶל.

יְהוּדִים רַבִּים נֶאֶלְצוּ לַעֲשׂוֹת זֹאת לְפָנָיו, **אַךְ מַתִּתְיָהוּ לֹא הִסְכִּים לְהִכָּנַע**. הוּא סֵרֵב לְהַקְרִיב לַפֶּסֶל וְאַף הָרַג יְהוּדִי אֶחָד שֶׁהֵעֵז לְהִתְקָרֵב לַמִּזְבֵּחַ וּלְהַקְרִיב קָרְבָּן לַפֶּסֶל הַיְוָנִי. מֵהוּמָה גְּדוֹלָה פָּרְצָה בַּמָּקוֹם, וּבְמַהֲלָכָהּ נֶהֱרָג אֶחָד מִשְּׁלִיחֵי הַמֶּלֶךְ. הָיָה בָּרוּר שֶׁעַל זֶה אָנְטִיוֹכוּס לֹא יוּכַל לַעֲבֹר בִּשְׁתִיקָה."

שוב רואים תעוזה ואומץ לב ע"י יהודי בודד, **מתתיהו**, העלול לסכן את חיי כלל האוכלוסיה היהודית בארץ. מניין הוא שואב אומץ זה? ועוד – מה היו שיקוליו? ברור שהוא ידע כי הוא עלול לשלם מחיר חייו על מעשיו. אך את חיי בניו? ושל יהודים אחרים שבכלל לא רצו להילחם עם המעצמה היוונית?

00000000000

L'AURORE
J'Accuse...!
LETTRE AU PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE
Par ÉMILE ZOLA

לפני 118 שנה, בפרסום מכתב המחאה שלו בעניין פרשת דרייפוס, **אמיל זולה**, לא-יהודי וככל הנראה גם לא אוהד גדול של יהודים, חושף את עצמו למלוא כח העונש ששלטון החוק הצרפתי יכול להטיל על אדם המוציא דיבה על ארצו ועל הממסד השולט בה. ובכל זאת, כך הוא כותב:

מכתב למר פליקס פור,

נשיא הרפובליקה

אדוני הנשיא,

"כִּי לֹא-יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

בס"ד "הדף לתולדותינו"

יום ד', כ"ה בטבת תשע"ו (06 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

האם תרשה לי, ... להפגין את דאגתי לשמירת היוקרה הטובה שהנך זוכה בה ולציין כי הכוכב שלך,

שעד עכשיו האיר כל-כך בהירה, מסתכן להיות מעומעם על ידי כתם המביש והבלתי-מחיק ביותר?

*...בהאשמות האלה, אני מודע לכך שאני עושה את עצמי אחראי לפי סעיפים 30 ו -31 בחוק ... העיתונות, המחייבים את עלילת הדיבה עבירה עם עונש. אני חושף את עצמי לסיכון זה ברצון. יש לי אך תשוקה אחת: **להאיר את אלה שנשמרו בחושך**, בשם האנושות שסבל כה רב, והוא זכאי לאושר. המחאה הלוהטת שלי היא פשוט זעקת הנשמה שלי. ובכן שיעיזו להביא אותי בפני בית משפט ולתת לחקירה להתקיים לאור היום! אני מחכה...* [המקור בצרפתית] [המקור בתרגום לאנגלית]

00000000000

ואם פתחנו עם ילדים, לקראת סיום מהדורה זו נזכיר אחד הרגעים הכי כואבים בתולדות השואה...

"לא איש נחמות אני היום. גם לא באתי להרגיע אתכם היום, אלא לחשוף את כל כאבכם וצערכם. באתי כמו גזלן, לקחת מכם את היקר ביותר ללבכם. ניסיתי בכל כוחותי לבטל את רוע הגזירה. לאחר שלא ניתן לבטלה, ניסיתי למתן את הגזירה. רק אתמול ציוויתי על רישום של ילדים בני תשע, רציתי לפחות להציל את השנתון האחד – בגיל מ- 9 עד 10. אבל לא רצו לוותר לי. דבר אחד עלה בידי – להציל את הילדים שמעל גיל 10. תהיה זאת נחמתנו בצערנו הגדול."

[נאום רומקובסקי בזמן גירוש הילדים מגיטו לודז'] [מקור]

00000000000

אך המילה האחרונה לשעה זו – בגבורת 2 מהנרצחים הראשונים בתקופה האחרונה:

"מתמלול החקירה עולה כי **הרב איתם [הנקין]** הי"ד לא נהרג במקום, אלא נפצע אנושות מהירי בחזהו. בדקות שלפני מותו הוא נאבק עם המחבלים, במהלך המאבק ניסה אחד הרוצחים לירות כדור נוסף ברב הנקין, אך זה פגע בידיו של חברו לרצח מה שהביא אותם להסתלק מהזירה **וכך ניצלו חיי הילדים**."

"**הרב נחמיה לביא**, בן 41, תושב העיר העתיקה בירושלים, נרצח אמש (מוצ"ש) בפיגוע דקירה בירושלים, זאת לאחר ששמע קולות הקוראים לעזרה, של **משפחת בנט** שהותקפה. במתקפה הצליח המחבל לדקור למוות את אהרון בנט הי"ד. רעייתו נפצעה קשה ובנו נפצע קל. בתו ניצלה בנס.

... הרב נחמיה לביא (לוי) הי"ד ירד עם נשקו כדי להציל את הנדקרים, המחבל פגע בו, חטף את נשקו ובעקבות זאת הוזעקו כוחות הביטחון. הוא נדקר ואקדחו נלקח ממנו, הוא פונה לבית החולים 'שערי צדק' שם לאחר זמן קצר השיב את נשמתו ליוצרה כשהוא בן 41 בפטירתו."

"כִּי לֹא-יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל

יום ד', כ"ה בטבת תשע"ו (06 בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מה מקור מסירות נפש זו? מניין שואבים את מי התעוזה?

"כִּי לֹא-יִטֹּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **רביעי**
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה לכל חולי ישראל